

5288

การศึกษาความเข้าใจในการที่ภาษาไทย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวพรรัตน์ สุวรรณรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-868-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17086760

**A STUDY OF LISTENING COMPREHENSION IN THAI LANGUAGE OF STUDENTS
AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK
METROPOLIS**

Miss Pornrat Suwanarat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education**

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-868-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวพรรัตน์ สุวรรณรัตน์
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพร ภัณฑิยานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติเห็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย บุรณโชติ)

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพร ภัณฑิยานนท์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์มพรรย์)

กรรมการ

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรรัตน์ สุวรรณรัตน์ : การศึกษาความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (A STUDY
OF LISTENING COMPREHENSION IN THAI LANGUAGE OF STUDENTS AT THE
LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์, 147 หน้า. ISBN 974-584-868-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ ใหญ่ กลางและเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 850 คน
จาก 17 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 8 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 7 โรงเรียน
และโรงเรียนขนาดกลางและเล็ก 2 โรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
แบบทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ
มาวิเคราะห์หาค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทย
ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 75
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนแต่ละชั้น จากคะแนน
เต็ม ระดับละ 30 คะแนน มีดังนี้
 - 2.1 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ตั้งแต่ระดับที่ 1-3 มีค่าเท่ากับ 16.48, 16.38 และ 17.16 ตามลำดับ
 - 2.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 ตั้งแต่ระดับที่ 1-3 มีค่าเท่ากับ 17.21, 16.99 และ 18.30 ตามลำดับ
 - 2.3 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งแต่ระดับที่ 1-3 มีค่าเท่ากับ 17.17, 16.83 และ 18.07 ตามลำดับ
3. ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนในโรงเรียนแต่ละ
ขนาด จากคะแนนเต็มระดับละ 30 คะแนน มีดังนี้
 - 3.1 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียน
ขนาดใหญ่พิเศษ ตั้งแต่ระดับที่ 1-3 มีค่าเท่ากับ 17.14, 17.01 และ 18.08 ตามลำดับ
 - 3.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียน
ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ระดับ 1-3 มีค่าเท่ากับ 16.75, 16.42 และ 17.75 ตามลำดับ
 - 3.3 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียน
ขนาดกลางและเล็ก ตั้งแต่ระดับที่ 1-3 มีค่าเท่ากับ 17.06, 16.91 และ 18.08 ตามลำดับ

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา
สาขาวิชา.....การสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิติบัตร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C540799 : MAJOR TEACHING THAI

KEY WORD: LISTENING COMPREHENSION IN THAI LANGUAGE/LOWER SECONDARY EDUCATION

PORN RAT SUWANARAT : A STUDY OF LISTENING COMPREHENSION IN THAI LANGUAGE OF STUDENTS AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KAMONPORN BUNDITYANOND, Ph.D. 147 pp. ISBN 974-584-868-9

The purpose of this research was to study the listening comprehension in Thai language of students at the lower secondary education level in extra large, large, medium and small schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis.

The sample of this research consisted of 850 lower secondary school students in 17 schools, 8 of which were extra large, 7 were large and 2 were medium and small. They were selected by means of simple random sampling. The instrument was the Thai listening comprehension test which was constructed by the researcher. The obtained data were then calculated and analyzed by means of arithmetic mean and standard deviation.

The findings of this research were as follows :

1. The students at the lower secondary education level had the average scores in Thai listening comprehension lower than the required score of 75 %.

2. The average scores of the students in each educational level in listening comprehension in Thai language, the total of 30 points in each level were as follows :

2.1 The average scores of the students in matayom suksa 1 in listening comprehension in Thai language from level 1 to level 3 were 16.48, 16.38 and 17.16 respectively.

2.2 The average scores of the students in matayom suksa 2 in listening comprehension in Thai language from level 1 to level 3 were 17.21, 16.99 and 18.30 respectively.

2.3 The average scores of the students in matayom suksa 3 in listening comprehension in Thai language from level 1 to level 3 were 17.17, 16.83 and 18.07 respectively.

3. The average scores of the students in each school size in listening comprehension in Thai language, the total of 30 points in each level were as follows :

3.1 The average scores of listening comprehension in Thai language of the students in extra large size schools from level 1 to level 3 were 17.14, 17.01 and 18.08 respectively.

3.2 The average scores of listening comprehension in Thai language of the students in large size schools from level 1 to level 3 were 16.75, 16.42 and 17.75 respectively.

3.3 The average scores of listening comprehension in Thai language of the students in medium and small size schools from level 1 to level 3 were 17.06, 16.91 and 18.08 respectively.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา.....

สาขาวิชา.....การสอนภาษาไทย.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*ปิรณัฐ นพรัตน์*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*จันทน์ นพรัตน์*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร โฉมิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจแก้ไข ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์มพรรย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการตรวจความถูกต้องเหมาะสม และความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณ คุณหนึ่งฤทัย ช.สรรพงษ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการบันทึกเสียงเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ผู้อำนวยการ คณาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง และขอขอบคุณนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ มารดา และที่ ๆ ทุกคน ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และขอขอบคุณ พี่ น้อง และเพื่อน ที่ให้ความเกื้อกูลและเป็นกำลังใจอยู่เสมอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1	
1	บทนำ..... 1
*	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
*	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 7
	ขอบเขตของการวิจัย..... 7
	ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... 8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 9
2	
1	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 10
	ความหมายของความเข้าใจในการฟัง..... 11
	ความสำคัญของความเข้าใจในการฟัง..... 12
	องค์ประกอบของความเข้าใจในการฟัง..... 13
	ระดับของความเข้าใจในการฟัง..... 16
	เกณฑ์การวัดระดับความเข้าใจในการฟัง..... 22
	การประเมินผลความเข้าใจในการฟัง..... 23
	ความสนใจในการฟังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น..... 29
	งานวิจัยในประเทศ..... 30
	งานวิจัยต่างประเทศ..... 34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
* 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
	การศึกษาต้นคั่ว.....	39
	การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	40
	* การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	52
	สรุปผลการวิจัย.....	53
	อภิปรายผลการวิจัย.....	54
	ข้อเสนอแนะ.....	57
	บรรณานุกรม.....	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าปรึกษา เสนอแนะและแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	69
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการ วิจัย.....	72
ภาคผนวก ง ตารางข้อมูล และตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
ภาคผนวก จ แบบทดสอบที่เป็นเครื่องมือในการวิจัย.....	88

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แยกตามระดับความเข้าใจในการฟัง 3 ระดับ จากคะแนนเต็ม ระดับละ 30 คะแนน.....	47
2	ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แยกตามขนาดของโรงเรียน..	49
3	ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบทดสอบวัดระดับความเข้าใจในการฟังภาษาไทย รวมทั้งฉบับของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากคะแนนรวม 90 คะแนน.....	50
4	ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย จากการทดลองใช้ ครั้งที่ 1 จำนวน 90 ชื่อ	76
5	ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย จากการทดลองใช้ ครั้งที่ 2 จำนวน 90 ชื่อ.....	79
6	สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก (P) และสัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) ของแบบทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย จากการทดลองใช้ ครั้งที่ 2 จำนวน 90 ชื่อ.....	82
7	คะแนนดิบ (X) และความถี่ของคะแนน (f) จากการทดลองใช้ ครั้งที่ 2 ในการทำแบบทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ของนักเรียน จำนวน 90 คน.....	84